

ledet pensionssikring til fordel for efterlevende, hvis adkomst grunder sig på ægteskab med en tjenestemand. Da bestemmelserne om pensionsforholdet bygger på, at tjenestemandspensionen betragtes som en rettighed, der følger af, at ansættelsesforholdet er blevet etableret i tjenstemandsansættelsens form, er der i overensstemmelse hermed i lovforslaget optaget regler om en såvel den mandlige som den kvindelige part i ægteskabet omfattende ægtefællepension.

Bestemmelserne i § 11 tager udgangspunkt i de nugældende, lovbestemte forudsætninger for retten til enkepension.

Ifølge lønnings- og pensionsloven fremtræder sammenhængen mellem tjenstemandens pensionsmæssige stilling og enkens pensionsadgang bl. a. på den måde, at en tjenstemandsenkes ret til ordinær enkepension efter lovens § 64, stk. 1, er betinget af, at manden ved sin død havde erhvervet pensionsalder, d. v. s. havde haft ansættelse som tjenestemand ud over 5 år efter sit fyldte 30. år, eller at han selv var pensioneret. Derimod er en tjenstemands enke i henhold til § 64, stk. 4, berettiget til enkepension uden hensyn til mandens alder og tjenstemandsansættelsens varighed, såfremt manden er omkommet ved udførelse af sin tjeneste eller er afgået ved døden som følge af tilskadecomst i tjenesten, og dette gælder, hvad enten dødsfaldet er indtruffet, medens manden endnu var i tjeneste, eller først efter at han var pensioneret på tilskadecomstforårsaget helbredsgrundlag.

Samtidig med at retten til enkepension som hovedregel er afhængig af, at manden under sin tjeneste havde opnået pensionsalder, er det efter lønnings- og pensionsloven en betingelse for enkens pensionsadgang, at visse forudsætninger med hensyn til tidspunktet for ægteskabets indgåelse er opfyldt, idet loven i § 67, stk. 1, fastslår, at en tjenstemands enke er uberettiget til enkepension, dersom ægteskabet er indgået efter mandens 60. år eller på hans dødsleje, eller efter at han var afskediget med pension, uden at genindtrædelse i statstjenesten har fundet sted.

Ligesom retten til at opnå ordinær egenpension er foreslået gjort afhængig af, at tjenstemanden har haft ansættelse i mindst 10 år, stilles der forslag om, at det gældende krav om 5 års karenstid også for så vidt angår retten til ordinær ægtefællepension erstattes af forudsætningen om, at den afdøde ægtefælle havde været ansat i tjenstemandsstilling i et bestemt afgrænset tidsrum. Dette tidskrav foreslås fastsat således, at der fordres ansættelse i så lang tid, at der under ansættelsen er opnået en pensionsalder på mindst 3 år, hvilket svarer til den tids-

ramme, der efter lovforslagets § 24 gælder for retten til at opnå krav på opsat pension og heraf afledet sikring til fordel for den efterlevende ægtefælle.

Det anførte minimumskrav med hensyn til ansættelsestidens længde modificeres efter lovforslaget, for så vidt som det tillige er lagt til grund, at ægtefællen er berettiget til pension, dersom først afdøde var pensioneret. Heraf følger, at der sikres ret til ægtefællepension, såfremt tjenstemanden inden sin død var afgået fra tjenesten og havde fået tillagt egenpension uden hensyn til ansættelsestidens længde efter bestemmelserne i lovforslagets § 7 om kvalificeret svagelighedspension eller i henhold til reglerne om tilskadecomstpension under § 8.

Endvidere opretholdes efter stk. 2 med virkning for ægtefællepension den hidtil bestående ordning, hvorefter en tjenstemands enke uanset længden af mandens ansættelsestid er berettiget til enkepension, dersom manden er omkommet under udførelse af sin tjeneste eller afgået ved døden som følge af tilskadecomst i tjenesten.

Pensionsadgangen er dog ifølge forslaget fremdeles undergivet tilsvarende betingelser med hensyn til tidspunktet for ægteskabets indgåelse, som hidtil er blevet fastholdt for enkepensionsrettens vedkommende, således at ret til ægtefællepension udelukkes, dersom ægteskabet blev indgået på dødslejet, eller efter at den afdøde ægtefælle var fyldt 60 år eller afskediget med ret til egenpension.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke indeholder bestemmelser svarende til lønnings- og pensionslovens § 58, stk. 1 og 3, som udelukker en tjenstemands hustru, der selv er tjenstemandsansat, eller som selv opbeholder pension fra tidligere ansættelse inden for tjenstemandsområdet, fra at udnytte retten til den ved mandens død sikrede enkepension, medmindre hun giver afkald på sin tjenstemandsstilling, resp. sin erhvervede egenpension.

Om den pensionsmæssige stilling efter separation og skilsmisse bemærkes, at regler angående bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse, omfattende tjenstemænd og andre, hvem en enkepensionsordning er sikret som led i deres tjenesteforhold, er fastsat ved lov nr. 102 af 14. marts 1941, som ændret ved lov nr. 268 af 14. juni 1951. Da de bestemmelser, som er optaget i lønnings- og pensionslovens § 67, stk. 3-11, angående hustruens pensionsmæssige stilling efter separation og skilsmisse i hovedsagen er enslydende med reglerne i den ovenfor nævnte lov, findes det uforment, at der i nærværende lovforslag indgår regler svarende til, hvad der er gældende efter den hidtil bestående ordning på dette område.